

RAADSINFORMATIEBRIEF

Van
college van burgemeester en wethouders

Vergadering van
28 maart 2023

Kenmerk
Z/23/055737 / D/23/091346

Portefeuillehouder
Walther Kok

Portefeuille
Participatie, werk en inkomen armoedebeleid en schuldhulpverlening

Opsteller
Schneider, Erik

Onderwerp
Afhandeling motie 'Winterplan'.

Kennisnemen van
Deze raadsinformatiebrieven over de afhandeling van de motie 'Winterplan 2023 armoede Oudewater'.

Inleiding
Op 17 november 2022 is de motie 'Winterplan' aangenomen door de gemeenteraad. Via een raadsinformatiebrieven heeft het college eind januari een stand van zaken gegeven over de uitvoering van de motie (zie D/23/088272). Deze raadsinformatiebrieven is hier een vervolg op. Het college gaat er van uit dat, met de stappen die zijn/worden gezet, de motie hiermee als afgehandeld kan worden beschouwd.

Kernboodschap
Het college herkent de urgentie om kwetsbare huishoudens in Oudewater te ondersteunen die geconfronteerd worden met aanzienlijke lastenverzwaringen door de hoge inflatie. Voorkomen moet worden dat deze huishoudens in de financiële problemen komen en dat hun bestaanszekerheid in het geding komt.

Inmiddels heeft de Rijksoverheid een aantal maatregelen genomen waardoor huishoudens met een laag inkomen erop vooruit zijn gegaan (verhoging van toeslagen en het minimumloon). Ook de invoering van het prijsplafond voor energielasten biedt voor het overgrote gedeelte van deze huishoudens uitkomst. Toch lossen de ingevoerde maatregelen niet voor alle huishoudens de problemen op waardoor de financiële druk onverminderd hoog zal blijven. Het college stelt zich, met de opstellers van de motie, op het standpunt dat we deze Oudewaterenaren niet in de kou kunnen laten staan, en dat we er voor hen moeten zijn. De uitvoering van de motie levert hier een wezenlijke bijdrage aan. Het college heeft dan ook de actiepunten uit de motie opgepakt. Sommige zijn al volledig gerealiseerd, anderen zijn in gang gezet.

De uitvoering van de motie is als volgt:

- a. *De inkomensgrens voor het recht op de energietoeslag in 2023 verhogen van 120% naar 140% van de bijstandsnorm.*

De verhoging van de inkomensgrens naar 140% van de bijstandsnorm wordt doorgevoerd. De uitvoering verloopt via Ferm Werk. Ferm Werk heeft alles in gereedheid gebracht om dit uit te kunnen voeren. Vanwege regelgeving van de Rijksoverheid kan de energietoeslag 2023 pas vanaf juni 2023 aangevraagd worden. Huishoudens die de energietoeslag 2022 hebben ontvangen hoeven niets te doen. Ze zullen de energietoeslag 2023 automatisch in 2 termijnen ontvangen: € 500 in het voorjaar en € 800 in juni.

- b. *De inkomensgrens voor het recht op de declaratieregeling in 2023 verhogen van 120% naar 140% van de bijstandsnorm.*

Het college heeft besloten om dit onderdeel van de motie niet uit te voeren. Het college heeft hier de volgende redenen voor:

- Tijdens de bespreking van de motie in het Forum van 31 januari jongstleden werd duidelijk dat de motie beschouwd moet worden als financiële impuls voor kwetsbare huishoudens voor het jaar 2023. En niet voor de jaren erna. Dit standpunt heeft tot gevolg dat kinderen uit gezinnen met een laag inkomen het ene jaar (2023) wel gebruik kunnen maken van de regeling, en het jaar erop niet meer. Dit vindt het college problematisch vanuit het oogpunt van een betrouwbare overheid.
- Stichting Leergeld is bereid gevonden om de inkomensgrens te verhogen naar 140% van de bijstandsnorm (zie ook onderdeel 'd' van de motie). Hierdoor kunnen kinderen via deze regeling toch een tegemoetkoming krijgen voor de kosten van sport en cultuur. Aan de verhoging van de inkomensgrens heeft Stichting Leergeld wel de voorwaarde verbonden dat deze verhoging structureel is. Stichting Leergeld wil een betrouwbare partner zijn voor huishoudens met een laag inkomen, een verhoging van de inkomensgrens voor één jaar hoort hier niet bij. Het college kan zich in dit standpunt vinden en heeft daar dan ook mee ingestemd. Hiermee worden deze gezinnen structureel ondersteund.

-
- c. *De inkomensgrens en vermogensgrens voor het recht op bijzondere bijstand in 2023 verhogen van 110% naar 130% van de bijstandsnorm.*

Het college heeft besloten om, na overleg met Ferm Werk en de andere gemeenten binnen de Gezamenlijke Regeling (GR), dit onderdeel van de motie anders in te vullen. Er wordt niet gekozen om de inkomensgrens voor de Bijzondere Bijstand (BB) te verhogen, waardoor nog steeds kwetsbare huishoudens buiten de boot vallen, maar om de financiële draagkracht als uitgangspunt voor deze kostensoort te nemen. Via deze zogenoemde 'omgekeerde toets' is niet de hoogte van het inkomen leidend, maar hetgeen er onder aan de streep (inkomsten – alle uitgaven) overblijft. Deze aanpak doet naar de mening van het college meer recht aan de bedoeling van dit onderdeel van de motie. Namelijk dat kwetsbare huishoudens financiële ondersteuning krijgen bij de betaling van bijzondere kosten als dat nodig is.

- d. *De inkomensgrens voor het recht op hulp vanuit Stichting Leergeld in 2023 verhogen van 120% naar 140% van de bijstandsnorm.*

Dit onderdeel van de motie is gerealiseerd. Er zijn met Stichting Leergeld afspraken gemaakt over de verhoging van de inkomensgrens en de vergoeding van de kosten die hiermee gepaard gaan. Zoals bij onderdeel 'b' is aangegeven heeft Stichting Leergeld als voorwaarde aan deze verhoging gesteld dat de verhoging structureel is. Dus niet voor één jaar. Het college heeft hiermee ingestemd. Financiering van deze extra kosten worden vanaf 2024 gevonden in het beschikbare budget van de 'Armoedegelden voor kinderen' (de zogenoemde Klijnsmagelden).

- e. *Extra aandacht voor gezinnen met kinderen en in overleg met het Stadsteam hier acties op ondernemen.*

- Over dit onderdeel van de motie zijn afspraken met het Stadsteam gemaakt. Signalen over de noodzaak om gezinnen met kinderen financieel te ondersteunen worden uitgewisseld en opgepakt. Het college heeft het signaal ontvangen dat kinderen uit gezinnen met een laag inkomen niet kunnen sporten. Ondanks de beschikbaarheid van de Declaratieregeling en de financiële ondersteuning via Stichting Leergeld. Het college gaat op dit moment na hoe deze regelingen beter voor het voetlicht kunnen worden gebracht, en dat de financiële ondersteuning daadwerkelijk gebruikt wordt voor de betaling van de kosten van sport en cultuur.
  - Het Stadsteam werkt samen met woningbouwvereniging 'Woningraat' om beginnende betalingsachterstanden op te pakken. Het voorkomen van financiële problemen staat prominent op de agenda van Woningraat. Onlangs heeft Woningraat een medewerker aangetrokken om 'stille armoede' te signaleren. Via deze medewerker, en de samenwerking met het Stadsteam, verwacht het college dat kwetsbare gezinnen op tijd in beeld komen en geholpen kunnen worden.
-

- f. *Beschikbare hulp frequent en via meerdere kanalen communiceren. Dit kan via sociale media, de krant, maatschappelijke organisaties en gerichte informatiebrieven en folders huis aan huis (door de brievenbus).*

In samenwerking met het Stadsteam en Ferm Werk worden communicatieactiviteiten opgepakt en uitgewerkt. Voorbeelden hiervan zijn de gemeentelijke themapagina (in de IJsselbode, eind maart) tijdens de 'Week van het geld' en het beschikbaar krijgen van een informatieboekje voor intermediairs over de beschikbare regelingen en voorzieningen.

- g. *Ondersteunen van vrijwilligers, verenigingen en organisaties in hun rol van (vroeg)signaleren.*

Het college heeft op regelmatige basis contact met verenigingen, organisaties en vrijwilligers die in verbinding staan met kwetsbare inwoners. Tijdens deze contacten worden ervaringen en signalen uitgewisseld, daarnaast maakt de onderlinge samenwerking (ook met Ferm Werk en het Stadsteam) vast onderdeel uit van de gesprekken. Signalen die via deze contacten worden uitgewisseld worden door het college opgepakt (zie ook onderdeel 'h').

- h. *Ogen en oren hebben voor schrijnende gevallen en waar nodig maatregelen te treffen zodat niemand in Oudewater in de kou komt te staan en van een minimaal bestaan kan leven. Daarbij ook specifiek aandacht te hebben voor verenigingen en hen zo nodig te ondersteunen.*

In verband met dit onderdeel van de motie heeft het college de volgende punten opgepakt of uitgewerkt:

- Zoals bij onderdeel 'g' aangegeven hebben we in Oudewater een breed netwerk dat met elkaar in verbinding staat en ervaringen en signalen met elkaar deelt. Dit heeft geresulteerd in een hulpvraag van Verenigingsgebouw 'De Boezem' in Hekendorp. Vanwege de gestegen energielasten heeft 'De Boezem' financiële ondersteuning ontvangen en zijn afspraken gemaakt over een traject voor verduurzaming van het pand.
- Verder is een signaal van Tjonkie Food over 'menstruatiearmoede' opgepakt. Er wordt via onze mediakanalen (en de themapagina in de IJsselbode) aandacht gevraagd voor de twee uitgiftepunten die we in Oudewater voor menstruatieproducten hebben. Daarnaast heeft het college meegewerkt aan het realiseren van uitgiftekastjes op deze twee adressen zodat vrouwen gratis over de producten kunnen beschikken. Naast menstruatieproducten zijn de kastjes ook bedoeld voor verzorgingsproducten en levensmiddelen. Het is voor iedereen die het nodig heeft, inwoners die het kunnen missen kunnen hier ook spullen doneren.
- Het college wil voorkomen dat de aanslag gemeentelijke belastingen zorgt voor financiële problemen bij huishoudens. In verband hiermee wordt een aanpak uitgewerkt die moet resulteren in minder dwangbevelen of een beslag op het inkomen. Deze incassostappen zorgen namelijk voor een aanzienlijke kostenstijging en is onwenselijk. Bij het uitwerken van de aanpak is deurwaarderskantoor LAVG en het Stadsteam betrokken. Het college zal uw raad op een later moment informeren over de uitgewerkte aanpak en (uiteindelijk) de resultaten hiervan.
- Naast de financiële ondersteuning van kwetsbare huishoudens (via de Energietoeslag) zoekt het college naar een structurele oplossing voor de energielasten door in te zetten op verduurzaming. In verband hiermee volgt het college twee sporen: (1) via afspraken met woningbouwvereniging 'Woningraat' over het verduurzamen van hun woningaanbod. (2) Via samenwerking met 'Energie Oudewater' waarbij huishoudens met een laag inkomen in staat worden gesteld om samen met een energiecoach/-fixer de woning te verduurzamen. Energie Oudewater heeft op deze manier al 48 huishoudens geholpen.

Financiën

De motie geeft de volgende financiële onderbouwing mee:

• Rijksbijdrage voor de energietoeslag:	€ 440.000
• Reserve sociaal domein:	€ 128.000

Over de kosten van de motie is begin dit jaar een inschatting gemaakt. Deze inschatting is via een raadsinformatiebrieven gedeeld (zie brief met kenmerk D/23/088272).

Vervolg

Het college voert de motie uit zoals hierboven omschreven. Over de voortgang, ook financieel, zal het college uw raad op

een later tijdstip informeren.

De uitvoering van de motie 'Winterplan' is binnen de Gemeenschappelijke Regeling (GR) van Ferm Werk besproken. De voorstellen a, b en c van de motie hebben immers gevolgen voor de uitvoering van Ferm Werk, onderliggende beleidsdocumenten (zoals beleidsregels en verordeningen), en gaan ook de andere gemeenten binnen het samenwerkingsverband aan.

Bijlagen

Motie 'Winterplan 2023 Armoede Oudewater' (D/23/088271).

Raadsinformatiebrief voortgang afhandeling motie 'Winterplan' (D/23/088272).
